

**ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนนานาชาติ
บางกอกพัฒนา¹**

**Factors Contributing to the Development of Reading Habits of the Students
in Bangkok Patana School**

ธนศักดิ์ เมืองเจริญ²

Thanasak Muangcharoen

อารีย์ ชื่นวัฒนา³

Aree Cheunwattana

อรทัย วารีสอาด⁴

Aurathai Wareesa-ard

¹บทความจากปริญญาณิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

²นิสิตปริญญาโท ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. E-mail: thanasakm@hotmail.com

³Ph.D. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. E-mail: areech@swu.ac.th

⁴ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. E-mail: aurathai@swu.ac.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนนานาชาติบางกอกพัฒนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนเกรด 4-6 ครู และผู้ปกครอง จำนวน 36 คน ได้แก่ นักเรียน 12 คน ครู 12 คน และผู้ปกครอง 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยหลักสำคัญ 3 ประการ ที่ส่งผลต่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน คือ ปัจจัยเกี่ยวกับตัวนักเรียน ปัจจัยเกี่ยวกับครอบครัว และปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการอ่านในโรงเรียน

Abstract

The purpose of this qualitative research is to study the factors contributing to the development of reading habit of the primary students in Bangkok Patana School. Interviews were conducted to collect data from 36 key informants which included twelve 4-6 graders who have good reading habit, six homeroom teachers, six reading teachers, and twelve parents of the twelve students selected. Inductive analysis was used in analyzing interview data. The study results were reported in three factors: factor of the students, family factors, and school factors.

คำสำคัญ: การอ่าน, นิสัยรักการอ่าน, การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน, นักเรียนชั้นประถมศึกษา

Keywords: Reading, Reading habits, Reading promotion, Primary student

บทนำ

ปัจจุบันการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่มีความสำคัญยิ่งขึ้น เพราะจะช่วยให้สังคมสามารถเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างเท่าทัน สามารถปรับตัว อยู่รอดและแข่งขันได้ รากฐานแห่งวัฒนธรรมการเรียนรู้ คือ วัฒนธรรมรักการอ่าน (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2552: ออนไลน์)

ในประเทศที่พัฒนาแล้ว ประชากรจะมีนิสัยรักการอ่าน จนกลายเป็นวัฒนธรรมที่ฝังลึกในสังคม ดังสะท้อนให้เห็นได้จากพฤติกรรมการอ่านของเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน ตลอดจนการเปลี่ยนผ่านจากสังคมอุตสาหกรรมไปสู่สังคมสารสนเทศ และสังคมความรู้ ซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่ให้คุณค่าต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ถือว่าความรู้เป็นสมบัติสาธารณะที่ทุกคนมีสิทธิ์เข้าถึงอย่างเสรี การอ่านจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างพฤติกรรมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่อย่างไร้ขอบเขต การสร้างวัฒนธรรมการอ่านนั้นมีปัจจัยหลายประการ ได้แก่ การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านในครอบครัว ระบบการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการอ่าน การมีห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดประชาชนที่มีคุณภาพ การผลิตและเผยแพร่หนังสือ การรณรงค์และส่งเสริมการอ่านในชุมชนและสังคม ส่วนความสำคัญของการส่งเสริมการอ่านนั้นเปรียบเสมือนการส่งเสริมให้ผู้คนมีประสบการณ์และความรู้ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งการรณรงค์ให้เด็กรักการอ่านเป็นสิ่งที่ทุกคนในสังคมสามารถทำร่วมกันได้ แต่คนที่สำคัญที่สุด คือ พ่อแม่ และต้องเริ่มต้นจากครอบครัว นอกจากนี้สถานศึกษาก็มีส่วนสำคัญในการสร้างเด็กให้มีนิสัยรักการอ่านผ่านกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และครูต้องเป็นผู้มีประสบการณ์อ่านหนังสือมากด้วยเช่นกัน

เมื่อเด็กเข้าโรงเรียน โรงเรียนมีบทบาทหลักในการสร้างวัฒนธรรมการอ่าน โดยมีปัจจัยหลายอย่าง เช่น ระบบการศึกษาที่เข้าใจความสำคัญของการอ่าน วิธีการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะการอ่านและพัฒนาความสามารถของเด็กในการอ่านไปตามลำดับ การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียนที่มีคุณภาพซึ่งมีหนังสือและทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลาย มีกิจกรรม

ส่งเสริมการอ่านโดยสม่ำเสมอ และมีบรรณารักษ์ที่ร่วมมือกับครูผู้สอนในการพัฒนาการรู้หนังสือและทักษะการอ่าน เป็นต้น จึงกล่าวได้ว่า ครอบครัวและโรงเรียนเป็นปัจจัยพื้นฐานในการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านในเด็ก

ในประเทศไทยนิสัยรักการอ่านของคนไทยยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ปัจจุบันเราสามารถกล่าวได้ว่า วัฒนธรรมการอ่านยังไม่เกิดขึ้นในสังคมไทย (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2552: ออนไลน์) คนไทยมีอัตราส่วนในการอ่านหนังสือต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านการเดินหน้าผลักดันให้คนไทยอ่านหนังสือ จึงถูกหยิบยกให้เป็นวาระแห่งชาติ การวิจัยด้านการอ่านขององค์กรเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ระยะเวลาแรก (ปี ค.ศ. 2000) ยังชี้ให้เห็นว่านักเรียนไทยที่ผ่านเกณฑ์มีเพียงกลุ่มเดียวคือนักเรียนจากโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยต่างๆ นอกจากนี้ยังระบุว่านักเรียนวัยจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของไทยเมื่อเทียบกับต่างประเทศยังได้รับการเตรียมตัวไม่พอสำหรับการใช้ชีวิตและการเป็นพลเมืองที่มีศักยภาพที่จะช่วยผลักดันเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการแข่งขันได้ในอนาคต รายงานดังกล่าว นอกจากจะแสดงถึงคุณภาพการศึกษาไทยในการเตรียมประชากรเพื่ออนาคตแล้ว ยังบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของนักเรียนกับตัวแปรต่าง ๆ เช่น ลักษณะนิสัย เจตคติ และการควบคุมตนเองในการเรียนของนักเรียน ลักษณะของครอบครัว สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ทรัพยากรของโรงเรียน การจัดการในโรงเรียน และการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชน เป็นต้น (สถาบันส่งเสริมการสอบวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2552: ออนไลน์)

สุชาติ สวัสดิ์ศรี บรรณารักษ์อาวุโส มีความเห็นว่าการเรียนการสอนของต่างประเทศเน้นให้ผู้เรียนเชื่อในศักยภาพของตนเอง เชื่อในศักยภาพของปัจเจก ฝึกให้นักเรียนแสวงหาความรู้จากห้องสมุด โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำ ความเข้มแข็งในการอ่านจึงเกิดขึ้น ทำให้การอ่านกลายเป็นวิถีชีวิต ระบบดังกล่าวแตกต่างจากระบบการเรียนการสอนของไทยโดยสิ้นเชิง (นพพร ชูเกียรติศิริชัย. 2552: ออนไลน์)

อย่างไรก็ตามระบบการศึกษาในโรงเรียนนานาชาติให้ความสำคัญกับการอ่านเป็นอย่างมาก เมื่อศึกษารายละเอียดในหลักสูตรแม่บทระดับชาติของประเทศอังกฤษ (The National Curriculum. 1993: 36) พบว่าสาระสำคัญเรื่องการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นประถมศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญ โดยได้ระบุว่า การอ่านหนังสือเป็นการกระตุ้นให้เด็กได้ใช้จินตนาการและเกิดความกระตือรือร้นในการอ่าน โดยหนังสือที่เด็กเลือกอ่าน ส่วนหนึ่งควรเป็นหนังสือที่เด็กสนใจและอีกส่วนหนึ่งเป็นหนังสือที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นอกจากนี้เด็กควรได้อ่านหนังสือหลากหลายประเภท ทั้งบทร้อยกรอง เทพนิยาย นิทานพื้นบ้าน เรื่องสั้น ตลอดจนหนังสือที่เขียนโดยผู้เขียนหนังสือเด็ก การอ่านหนังสือของเด็กนับเป็นทักษะที่สำคัญ ความรับผิดชอบของโรงเรียนเกี่ยวกับการสอนอ่านนั้นไม่ได้สิ้นสุดลงที่การสอนให้เด็กอ่านหนังสือได้เท่านั้น แต่หน้าที่อีกส่วนหนึ่ง คือ การส่งเสริมให้เด็กอ่านหนังสือได้โดยลำพัง พัฒนาความสามารถและรสนิยมในการอ่านไปตามลำดับ และมีความสุขความเพลิดเพลินกับการอ่าน นิสัยรักการอ่านจึงเกิดขึ้น และนำไปสู่ทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะการใช้ภาษา การพูด การเขียน การเล่าเรื่อง และความคิดสร้างสรรค์ต่าง ๆ เป็นต้น (บันลือ พุกกะวัน. 2537: 28)

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนนานาชาติบางกอกพัฒนา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การศึกษาและค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หนังสือ ตำรา บทความวารสาร งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวกับการอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน

2. เข้าร่วมประชุมวิชาการนานาชาติ เรื่อง การรู้เรื่องการอ่านเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (International Conference: Reading Literacy for Quality Education) จัดขึ้นโดยสมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย ระหว่างวันที่ 1-2 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2552 ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช

3. สังเกตสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการสร้างนิสัยรักการอ่านโดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาใช้ประกอบในการสร้างข้อคำถามในการสัมภาษณ์

4. สร้างแบบสัมภาษณ์ภาษาไทยเสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ลำดับภาษา การใช้ถ้อยคำ และความชัดเจนในข้อคำถาม แล้วดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5. แปลแบบสัมภาษณ์เป็นภาษาอังกฤษ เสนอต่อประธานเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการแปลและดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วเสนอต่อประธานเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

6. ส่งแบบสัมภาษณ์ให้คณะกรรมการที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่าน ชาวไทยและชาวต่างประเทศ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบและรับรองคุณภาพเครื่องมือ

7. ปรับปรุงและแก้ไขแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และเสนอให้ประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโทตรวจสอบก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

8. เก็บข้อมูลด้วยวิธีสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล 3 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียนชั้นปีที่ 4-6 ครู และผู้ปกครองของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่าน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ฉบับภาษาอังกฤษกับผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 33 คน ได้แก่ นักเรียน ครู และผู้ปกครอง และใช้แนวคำถามในการสัมภาษณ์ฉบับภาษาไทยกับผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นผู้ปกครองคนไทยจำนวน 3 คน

9. การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์แต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะฟังคำสัมภาษณ์จากเรื่องบันทึกเสียงทันทีเพื่อประเมินว่าข้อมูลที่ได้รับขณะสัมภาษณ์นั้น มีความครบถ้วนและมีคุณภาพตามวัตถุประสงค์และตรงกับประเด็นปัญหาที่ต้องการวิจัยหรือไม่ ถ้าปรากฏว่าได้ข้อมูลไม่เพียงพอ ผู้วิจัยจึงติดต่อขอสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเฉพาะรายเพิ่มเติม

10. ผู้วิจัยนำข้อมูลการสัมภาษณ์มาถอดเทป ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และส่งให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาตรวจสอบความถูกต้องก่อนที่จะนำข้อมูลไปวิเคราะห์ จากนั้นจึงลดทอนข้อมูลที่ซ้ำซ้อน เพื่อเลือกเฟ้นข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นการวิจัย แปลผลการหาลข้อมูลด้วยวิธีอุปนัย จากนั้นนำเสนอข้อมูลโดยการเขียนสรุปแบบบรรยาย

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย 3 ประเด็น ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับตัวนักเรียน ปัจจัยเกี่ยวกับผู้ปกครอง และปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการอ่านที่โรงเรียน

1. ปัจจัยเกี่ยวกับตัวนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านในชั้นปีที่ 4-6 ที่คัดเลือกมาเป็นผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเป็นชาย มีหลายสัญชาติ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา 2 คน อังกฤษ 2 คน ออสเตรเลีย 2 คน จีน 1 คน อินเดีย 1 คน เดนมาร์ก 1 คน บราซิล 1 คน และไทย 2 คน นักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมีคุณลักษณะสำคัญ คือ เป็นเด็กฉลาด รอบรู้ ได้รับการส่งเสริมการอ่านจากผู้ปกครองตั้งแต่เยาว์วัย อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอด้วยความเพลิดเพลิน สามารถเลือกอ่านหนังสือที่ตนเองชอบหรือสนใจได้ด้วยตัวเอง และตระหนักถึงคุณค่าของการอ่าน นอกจากนี้ยังชอบห้องสมุด เข้าใช้และยืมหนังสืออย่างสม่ำเสมอ สามารถจัดสรรเวลาสำหรับการอ่าน แนะนำให้ผู้อื่นอ่านหนังสือได้ ไปร้านหนังสือกับพ่อแม่สม่ำเสมอ งานวิจัยของคลาร์กและฟอสเตอร์ (Clark; & Foster. 2005: Online) รายงานว่า เด็กที่มีนิสัยรักการอ่านจะอ่านหนังสือทุกวันอย่างน้อยหนึ่งครั้ง และจะอ่านมากขึ้นเมื่อมีเวลา โดยเฉพาะถ้าเป็นเรื่องที่พวกเขาชอบหรือมีความสนใจ เมื่ออ่านแล้วรู้สึกสนุก มีความเพลิดเพลินในการอ่าน ก็ทำให้อยากอ่านอีก ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ยังพบว่าเด็ก ๆ อ่านหนังสืออย่างหลากหลาย

เช่นเดียวกับที่เมย์นาร์ด แมคเคย์ และสมิท (Maynard; Mackay; & Smyth, 2008: Online) ศึกษาพบว่า หนังสือที่เด็ก ๆ ชอบอ่านมีหลายประเภท ได้แก่ นวนิยาย สารคดี วารสาร หนังสือพิมพ์และบทกวี

2. ปัจจัยเกี่ยวกับผู้ปกครอง

2.1 ผู้ปกครองตระหนักในความสำคัญของการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองของเด็กที่มีนิสัยรักการอ่าน เห็นคุณค่าของการอ่าน และเห็นว่านิสัยรักการอ่านจำเป็นต้องได้รับการปลูกฝังตั้งแต่เล็ก เพราะจะทำให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านและการใฝ่รู้ติดตัวเด็กไปอย่างยาวนาน ทำให้เด็กเข้าถึงข้อมูล สารสนเทศ และยังมีส่วนสำคัญต่อการรู้หนังสือและการศึกษาในอนาคต การอ่านจะช่วยให้เด็กมีจินตนาการ รู้จักแสวงหา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ หาเหตุผล มีสมาธิ มีความมั่นใจ และมีความพอใจในตนเอง การอ่านมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาตนเอง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของชอว์ (Shaw, 2007: Online) ซึ่งศึกษาการพัฒนาด้านการอ่านสำหรับเด็กที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง พบว่าผู้ปกครองตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและส่งเสริมให้เด็กอ่านที่บ้านในชีวิตประจำวันตั้งแต่เด็กอยู่ในวัยอนุบาลเพื่อให้เด็กมีความพร้อมด้านทักษะการอ่าน เช่นเดียวกับการศึกษาของออสตินและแคสเซลเดน (Austin; & Casselden, 2010: 131-135) ที่พบว่าครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการอ่านของเด็กโดยเริ่มต้นปลูกฝังนิสัยรักการอ่านตั้งแต่เยาว์วัย และให้เด็กอ่านทุกวันที่บ้าน

2.2 เจตคติเชิงบวกของผู้ปกครองที่มีต่อการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองต่างเห็นพ้องต้องกันว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญเพราะช่วยให้เด็กมีความรู้และขยายความรู้ที่มีอยู่ ช่วยพัฒนาคำศัพท์และทักษะทางภาษา ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ พัฒนาทักษะทางสังคม ช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จด้านการศึกษาและในอนาคตที่ดี นิสัยรักการอ่านควรได้รับการปลูกฝังตั้งแต่เยาว์วัย เพราะจะนำไปสู่การหาความรู้ที่ไม่มีที่สิ้นสุด ทำให้เด็กมีความมั่นใจในตัวเอง สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์คับขัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของออสตินและแคสเซลเดน (Austin; & Casselden, 2010: 131-135) ที่ศึกษาทัศนคติด้านการอ่านและนิสัยรักการอ่านพบว่า เจตคติเชิงบวกของพ่อแม่ที่มีต่อการอ่านมีผลต่อเจตคติเชิงบวกของเด็กที่มีต่อการอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่านในเด็ก โดยเด็กที่เห็นพ่อแม่อ่านอย่างสม่ำเสมอก็จะอ่านเช่นกัน

2.3 ผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านแก่เด็ก

2.3.1 การจัดมุมหนังสือในบ้าน ผลการวิจัยพบว่า พ่อแม่และสมาชิกทุกคนในครอบครัวล้วนมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและเริ่มต้นปลูกฝังนิสัยรักการอ่านในเด็ก เช่น จัดมุมหนังสือหรือห้องสมุดในบ้านเพื่อสนับสนุนให้อ่าน เลือกรูปหนังสือที่เหมาะสมกับเพศและวัย หาหนังสือที่ดีมีคุณภาพ สนับสนุนการซื้อหนังสือ พาลูกไปร้านหนังสือ หรือเป็นสมาชิกห้องสมุดโรงเรียน ในบางครอบครัวพบว่าทั้งพ่อและแม่เป็นนักอ่านและอ่านเป็นแบบอย่างซึ่งมีอิทธิพลต่อตัวเด็กในการสร้างนิสัยรักการอ่าน การอ่านจึงเป็นกิจกรรมสำคัญในบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา จรจิตร (2546: บทคัดย่อ) ที่พบว่าบ้านและครอบครัวเป็นตัวกำหนดแบบแผนพฤติกรรมและนิสัยของเด็ก การสร้างนิสัยรักการอ่านต้องทำอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อายุน้อยจนเติบโต บุคคลในครอบครัวต้องร่วมมือกันในการจัดกิจกรรมการอ่านให้เด็กตั้งแต่ที่บ้าน ได้แก่ การอ่านหนังสือให้ฟัง อ่านหนังสือเป็นแบบอย่าง ให้หนังสือเป็นรางวัล และพาไปห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชอว์ (Shaw, 2007: Online) ที่พบว่า การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของผู้ปกครองนั้นเกิดจากกิจกรรมการอ่านที่หลากหลาย ในขณะที่เฮอรัสต์และฮับเบอร์สเตย์ (Hurst; & Hubberstey, 2001: Online) มีความเห็นว่าถ้าพ่อแม่ทำตัวอย่างให้เห็นว่าผู้ใหญ่รักการอ่าน เด็ก ๆ ก็จะรักการอ่านเหมือนกัน วิธีการที่ง่ายที่สุด คือ ครอบครัวต้องร่วมอ่านหนังสือกับเด็กเป็นกิจวัตร หาบหกลอนสนุก ๆ หรือนิทานที่เขียนเป็นคำคล้องจอง แล้วชวนลูกอ่านออกเสียงดัง ๆ การอ่านคำคล้องจองที่เข้าใจง่ายเป็นเรื่องที่สนุกสนาน และดึงดูดใจ ทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะการอ่านแก่เด็ก และทำให้เด็กมีความภูมิใจในตนเองและอ่านหนังสือเก่ง เรียนดี

2.3.2 บทบาทของผู้ปกครองในการดูแล แนะนำและช่วยเลือกหนังสือที่มีคุณภาพให้เด็กอ่าน ผลจากการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมักเลือกหนังสืออ่านด้วยตัวเอง อย่างไรก็ตามพ่อแม่ก็มีบทบาทสำคัญในการช่วยเลือกเพื่อให้เด็กได้อ่านหนังสือดีมีคุณภาพ ตรงกับความสนใจ มีความเหมาะสมในด้านเนื้อหาทั้งกับเพศและวัย ทั้งนี้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ คำศัพท์และพัฒนาด้านการเขียน การแนะนำหนังสือดีให้เด็กอ่าน เช่น วรรณกรรมคลาสสิก และการเลือกหนังสือตามรายการหนังสือที่ครูกำหนดให้อ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นเช่นเดียวกับที่ เมย์นาร์ด แมคเคย์ และสมิท (Maynard; Mackay; & Smyth. 2008: Online) รายงานผลการสำรวจด้านการอ่านเกี่ยวกับการเลือกหนังสือของนักเรียนในประเทศอังกฤษ พบว่า บุคคลในครอบครัวคือ แม่ หรือสมาชิกในครอบครัวที่เป็นผู้หญิงมีบทบาทสำคัญในการแนะนำหนังสือสำหรับเด็ก นอกจากนี้ยังพบว่าเด็ก ๆ ชอบที่จะให้สมาชิกในครอบครัวที่เป็นเพศเดียวกันกับตนเป็นคนแนะนำหรือเลือกหนังสือให้ เด็กผู้หญิงชอบที่จะให้แม่หรือพี่สาวเป็นคนแนะนำหรือเลือกให้ สำหรับเด็กผู้ชายก็อยากให้พ่อหรือพี่ชายเป็นคนเลือกหรือแนะนำ แต่ก็พอใจเช่นกันถ้าแม่จะเป็นผู้เลือกให้ ส่วนแหล่งที่สมาชิกในครอบครัวเลือกหนังสืออ่านนั้น พบว่าห้องสมุดโรงเรียนเป็นสถานที่นิยมมากที่สุดในการยืมหนังสืออ่าน

2.3.3 การจัดสรรเวลาสำหรับอ่าน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองเห็นว่าการจัดการเรื่องเวลาเป็นสิ่งสำคัญ โดยกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ และปฏิบัติตนเป็นตัวอย่าง เป็นการฝึกให้เด็กมีระเบียบวินัย และปฏิบัติตามเป็นกิจวัตร การเข้ามาช่วยจัดการทำให้เด็กมีทักษะในการบริหารและจัดการ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ชี้ให้เห็นว่า การจัดการเวลาอ่านอย่างเหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญที่เด็กจะใช้ชีวิตอย่างสมดุลในการดำเนินชีวิตประจำวันทั้งการเรียน การเล่นเกมกีฬา หรือดนตรีซึ่งถือว่าเป็นทักษะชีวิตที่จำเป็นเช่นเดียวกัน ดังที่ จันท์ชิตา พฤชานานนท์ (2543: ออนไลน์) พบว่าการสร้างนิสัยรักการอ่านให้ลูกเป็นการลงทุนที่คุ้มค่ามากในเรื่องเวลา การใช้เวลาเพียง 10 นาทีต่อวันในการอ่านหนังสือกับลูก สามารถที่จะช่วยให้เด็ก ป. 5 มีคะแนนการอ่านเอาเรื่องอยู่ในระดับต้นๆ ได้ และในรายที่พ่อแม่ ใช้เวลาประมาณ 20 นาทีต่อวันในการอ่านหนังสือกับลูกสามารถทำให้เด็กได้คะแนนอยู่ในอันดับสูงสุดของห้องได้ ดังนั้น ผู้ปกครองสามารถช่วยเด็กจัดสรรเวลาได้ ผู้ปกครองควรหาช่วงเวลาประมาณ 15-20 นาที อ่านหนังสือกับลูก นอกจากนี้ การจัดสรรเวลาในการอ่านยังทำให้เด็กและสมาชิกในครอบครัวได้มีโอกาสอ่านและใช้เวลาร่วมกันในการอ่าน และยังทำให้เด็ก ๆ รู้สึกว่าพวกเขามีความสุขและได้รับความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่ (Sheppard. 2011: Online)

2.3.4 เจตคติเชิงบวกของผู้ปกครองเกี่ยวกับผลกระทบของเทคโนโลยีต่อการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความเห็นว่าเทคโนโลยีมีผลกระทบทั้งในเชิงบวกและเชิงลบต่อการส่งเสริมการอ่าน ดังนั้น จึงขึ้นอยู่กับทางเลือกใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสม ปัจจุบันเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการอ่าน เช่น หนังสือออนไลน์ หนังสือพิมพ์ออนไลน์ การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา การอ่านหนังสือที่นำมาสร้างภาพยนตร์ การสั่งซื้อหนังสือผ่านทางอินเทอร์เน็ต การอ่านบทวิจารณ์หนังสือ การดาวน์โหลดหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในเครื่องสำหรับอ่าน เช่น ไอแพด (Ipad) คินดิล (Kindle) เป็นต้น เทคโนโลยีจึงเป็นประโยชน์และช่วยอำนวยความสะดวกต่อการอ่าน สอดคล้องกับที่ สเกลดอน (Skeldon. 2011: Online) รายงานว่าเทคโนโลยีการอ่านสมัยใหม่ช่วยให้พ่อแม่สามารถเล่นให้ลูกฟัง แม้ว่าพ่อแม่จะอยู่คนละประเทศกับลูก โดยการใช้เทคโนโลยีเครื่องช่วยอ่าน ในทำนองเดียวกัน วอล์คเกอร์-กรีเวส (Walker-Gleaves. 2011: Online) รายงานว่า เครื่องช่วยอ่านอย่างไอแพด ที่คนส่วนใหญ่เข้าใจว่าจะทำให้เด็กขาดจินตนาการ แต่ในความจริงแล้วกลับช่วยสนับสนุนด้านการอ่านและเทคโนโลยีช่วยให้นักเรียนเข้าถึงหนังสือได้มากกว่าเดิม นอกจากนี้ เทคโนโลยียังช่วยเด็กที่มีปัญหาด้านการอ่าน ทั้งการฝึกออกเสียง ตรวจสอบการสะกดคำ และให้ความหมายของคำ อีกทั้งยังดึงดูดใจให้เด็กหันมาสนใจในการอ่านมากขึ้น เด็กที่เรียนรู้และเข้าถึงเทคโนโลยีเป็นประจำจะทำให้มีทักษะดีและใช้เทคโนโลยีได้อย่างรวดเร็ว

2.3.5 ผู้ปกครองเป็นต้นแบบในการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า บุคคลสำคัญที่เป็นต้นแบบการอ่านในครอบครัวคือ พ่อแม่ ซึ่งเป็นนักอ่านเช่นกัน การอ่านให้ลูกเห็น การทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี การอ่านอย่างมีความสุข เป็นต้นแบบสำคัญ

ในการสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับลูก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อถรร บุปผางค์ (2546: บทคัดย่อ) และหทัยรัตน์ ศรีวรรณไพศาล (2550: บทคัดย่อ) ต่างชี้ให้เห็นว่าการเป็นตัวอย่างในการอ่าน ตลอดจนการส่งเสริมกิจกรรมด้านการอ่าน เช่น การเสริมแรงด้วยการชมเชยเมื่อเด็กอ่าน การพกหนังสือเมื่อเดินทาง เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เด็กทำตาม จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า การเป็นต้นแบบในการอ่านของผู้ปกครองจึงมีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก เช่น อ่านหนังสือให้ลูกเห็นทุกวัน สัมผัสเป็นสมาชิกวารสาร จัดหาหนังสือไว้รอบ ๆ ตัวในบ้าน การให้หนังสือเป็นรางวัลในโอกาสต่าง ๆ การอ่านหนังสืออย่างตั้งใจและอธิบายสิ่งสำคัญต่าง ๆ ให้แก่เด็กว่าการอ่านเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันอย่างไร การเลือกซื้อหนังสือจากร้านหนังสือ การยืมหนังสือจากห้องสมุด การอ่านหนังสือเป็นงานอดิเรก การพกหนังสือติดตัว เมื่อเด็กเห็นแบบอย่างพวกเขา จะซึมซับไปอย่างช้า ๆ จนติดตัวจนเป็นนิสัย งานวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าพ่อแม่ที่อ่านหนังสือให้ลูกฟังทุกวันเป็นการสร้างเจตคติที่ดีและมีอิทธิพลต่อเด็ก เช่นเดียวกับนิปเปออร์ (Knipper. 2007: Abstract) ที่กล่าวถึงอิทธิพลสำคัญนอกเหนือจากการเป็นต้นแบบว่า การที่เด็กได้รับการอ่านให้ฟังตั้งแต่ที่บ้าน ได้รับคำแนะนำที่ดี จนอ่านบ่อยจะเกิดเป็นนิสัยรักการอ่านเช่นเดียวกัน

2.3.6 การสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการอ่านในบ้าน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญทางครอบครัวที่ช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเด็กอีกประการหนึ่งคือ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุนต่อการอ่าน เช่น บ้านที่เต็มไปด้วยหนังสือที่เด็กสามารถหยิบอ่านได้ทุกเมื่อ สอดคล้องกับงานวิจัยของเทลลาและอคานเด (Tella; & Akande. 2007: Online) พบว่า สิ่งแวดล้อมที่บ้านมีส่วนสำคัญมากต่อการรู้หนังสือและการอ่านของเด็ก การพัฒนาทักษะทางด้านภาษา เช่น ภาษาพูด และประสบการณ์จากการได้ฟังเรื่องเล่าจากการอ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์ในวัยเยาว์ เป็นทักษะสำคัญขั้นพื้นฐานซึ่งพ่อแม่และบุคคลในครอบครัวสามารถสร้างบรรยากาศและจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านที่บ้าน เช่น การมีชั้นหนังสือในบ้าน การเล่นกับหนังสือ การพูดคุยและสนทนากับเด็ก ทำให้เด็กเรียนรู้ว่าหนังสือเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในชีวิตและสิ่งแวดล้อมของพวกเขา ส่วนอาทิทยา เผ่าพงษ์คล้าย (2553: บทคัดย่อ) อธิบายว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการอ่านที่บ้าน เป็นสิ่งสำคัญต่อการสร้างนิสัยรักการอ่านในเด็ก โดยครอบครัวต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้สัมผัสกับการอ่านอยู่เสมอ โดยเริ่มต้นจากการอ่านหนังสือสำหรับเด็ก หรือ หนังสือนิทานให้เด็กฟัง จัดเตรียมสถานที่สำหรับการอ่าน ตกแต่งสถานที่อ่านในบ้าน มีมุมหนังสือพร้อมเก้าอี้ที่นั่งอ่านที่สะดวกสบาย ตลอดจนการเตรียมหนังสือที่เด็ก ๆ ชอบวางไว้และหยิบอ่านได้ตลอดเวลา ในทำนองเดียวกัน วิลเลียมส์และเลวิส (Williams; & Lewis. 2004: 45) ได้อธิบายว่าบ้านที่สนับสนุนให้ลูกรักการอ่านเท่ากับช่วยสนับสนุนให้เด็กประสบความสำเร็จในชีวิต การอ่านหนังสือร่วมกัน และแลกเปลี่ยนหนังสือเรื่องที่อ่านกับเด็ก ๆ หรือผลัดให้เด็ก ๆ เล่าเรื่องที่เขารับฟังเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันและยังเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับนักอ่าน พ่อแม่และผู้ปกครองจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุนการอ่านของเด็กโดยตรง กล่าวได้ว่าบ้านที่มีสภาพแวดล้อมในการส่งเสริมการอ่าน และมีวัฒนธรรมการอ่านที่บ้าน มักนำไปสู่นิสัยรักการอ่านของเด็กอย่างยั่งยืน

3. ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการอ่านที่โรงเรียน

3.1 หลักสูตรการอ่าน

ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนนานาชาติ วิชาการรู้หนังสือ เป็นวิชาพื้นฐานที่สอนให้เด็กเรียนรู้การผสมตัวอักษรกับพยัญชนะ การสะกดคำ การอ่านออกเสียงทำให้เด็กเกิดทักษะในการอ่านออกเขียนได้ เมื่อเด็กเริ่มเรียนวิชาต่าง ๆ และเป็นจุดเริ่มต้นสำหรับการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน เนื่องจากการเรียนการสอนในโรงเรียนนานาชาติใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก นักเรียนทุกคนซึ่งไม่ว่าสัญชาติใดจำเป็นต้องมีพื้นฐานด้านการรู้หนังสือตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ คือ ฟัง พูด อ่านและเขียน ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนทุกวิชา และเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อขั้นสูงขึ้น ทั้งนี้หลักสูตรด้านการอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็น จากการศึกษาจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง นฤมล เนียมหอม (2553: ออนไลน์) รายงานว่า ในการสอนวิชาการรู้หนังสือ โรงเรียนต้องจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยตระหนักถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม ใช้วิธีการสอนต่าง ๆ และจัดกลุ่มเด็กด้วยรูปแบบที่หลากหลาย จัดวัสดุอุปกรณ์ส่งเสริมการรู้หนังสือต่าง ๆ ในห้องเรียน เช่น

พจนานุกรม แผนที่ บัญชีคำศัพท์ นิตยสารสำหรับเด็ก อุปกรณ์เครื่องเขียน และวรรณกรรมสำหรับเด็กที่มีคุณภาพ เด็กที่ได้อยู่ในห้องเรียนที่มีวรรณกรรมสำหรับเด็กมีแนวโน้มที่จะรักการอ่าน และการอ่านวรรณกรรมที่ดีจะกลายเป็นส่วนสำคัญ ของชีวิตเด็กในอนาคต ทั้งยังเป็นส่วนกระตุ้นให้เด็กมีความต้องการอ่านบ่อยครั้ง ซึ่งส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในการ เรียนในระดับที่สูงขึ้น เช่นเดียวกับที่ สจิวตและวิลเลียม (Stewart; & Williams. 2010: Online) ศึกษาพบว่า หลักสูตร การรู้หนังสือต้องทำให้เด็กเรียนรู้ที่จะอ่าน และอ่านเพื่อที่จะเรียนรู้ โดยโรงเรียนต้องเตรียมหนังสือ และสื่อการเรียนการสอน ที่เกี่ยวข้อง และจัดกิจกรรมการอ่านอย่างหลากหลายตามกลุ่มอายุและความสนใจ เพื่อให้พวกเขาได้เรียนรู้เพิ่มเติมมากขึ้น มากกว่าที่ครูสอนและนอกเหนือตำราเรียน

3.2 บทบาทของครูในการส่งเสริมการอ่าน

ผลการวิจัยพบว่า ครูตระหนักถึงบทบาทสำคัญของตนในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เกื้อกูลการอ่านของนักเรียน เข้าใจความต้องการของเด็กแต่ละคนจากการฟังและสังเกตการอ่าน เข้าใจวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนที่แตกต่างกัน และสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน สนับสนุนและให้โอกาสนักเรียนในการอ่านและพัฒนาทักษะการอ่านอย่างเหมาะสม ตลอดจนช่วยให้พ่อแม่ได้เข้าใจความต้องการของลูก และเข้าใจว่าการอ่านนั้นไม่ได้หมายถึงเฉพาะการอ่านออก แต่หมายถึง ความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่านด้วย ผลการศึกษาที่สอดคล้องกับงานวิจัยหลายชิ้น เช่น ออสตินและแคสเซนเดน (Austin; & Casselden. 2010: 131-135) พบว่า ครูเป็นผู้ริเริ่มส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนและโรงเรียนมีอิทธิพลต่อนิสัย รักการอ่านมากที่สุด มอร์โรว์ (Morrow. 1983: Online) เสนอแนะว่าครูทุกคนควรสร้างแบบอย่างที่ดีในการอ่าน เพราะ เด็กจะอ่านมากขึ้นเมื่อเห็นครูอ่าน ส่วนเทลลาและอคาเนด (Tella; & Akande. 2007: Online) พบว่าบุคคลที่มีบทบาท สำคัญในการชี้แนะและกำหนดให้อ่านคือ ครู ขณะที่ นิปเปอร์ (Knipper. 2007: Online) ยังพบว่าถ้าครูเป็นนักอ่าน อ่านเป็นตัวอย่าง รวมทั้งการอ่านและแนะนำหนังสือต่อหน้าทีประชุมนักเรียนซึ่งช่วยให้เด็กพัฒนาตนเป็นนักอ่านด้วย ครูจึง มีอิทธิพลที่สำคัญต่อการอ่านของเด็ก

3.3 ห้องสมุดโรงเรียนที่มีคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า ห้องสมุดโรงเรียนที่มีคุณภาพมีบทบาทต่อการสร้างและสนับสนุนนิสัยรักการอ่านของเด็ก ผู้ปกครองมีความเห็นว่าห้องสมุดโรงเรียนระดับประถมศึกษา มีบรรยากาศที่เป็นมิตรและเชิญชวนให้เด็กเข้าใช้ห้องสมุดเมื่อ มีเวลว่าง นอกจากนี้ การจัดให้เด็กเข้าใช้ห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ การจัดเวลาสำหรับอ่านหนังสือในห้องเรียน หรือช่วงพัก กลางวัน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ภาพการอ่านหนังสือของเด็ก กิจกรรมการแข่งขันด้านการอ่าน การเชิญนักเขียนมา พบปะกับเด็กเป็นครั้งคราว ช่วยกระตุ้นให้เด็กอ่านหนังสือ และส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเด็ก ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครู แสดงถึงความประทับใจของครูที่มีต่อบริการห้องสมุด ครูมีความเห็นว่าห้องสมุดมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการอ่าน ประกอบด้วย ทรัพยากรที่มีความหลากหลายและปริมาณดีเยี่ยม ช่วยให้เด็กเข้าถึงหนังสือประเภทต่าง ๆ ในขอบเขตที่กว้างขวาง โดยมี บุคลากรห้องสมุดคอยช่วยเหลือแนะนำการอ่านตามความสนใจของเด็ก อีกทั้งยังส่งเสริมให้เด็กได้เลือกหนังสือเองจากการ แนะนำของเพื่อนร่วมชั้น ครูเห็นคุณค่าของห้องสมุดซึ่งมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก ตลอดจนสนับสนุนการสอน และการพัฒนาทางวิชาชีพของครู นอกจากนี้ คราเชน (Krashen. 2004: 53) รายงานว่าปัจจัยด้านห้องสมุดในการส่งเสริม นิสัยรักการอ่านคือ การที่เด็กสามารถเข้าถึงหนังสือ ห้องสมุดมีความสะดวกสบายและเงียบ เหมาะกับการอ่าน ห้องสมุดที่ มีปริมาณหนังสือดีที่เพียงพอ เจ้าหน้าที่หรือบรรณารักษ์ที่มีความสามารถทางวิชาชีพย่อมส่งผลต่อการพัฒนาการอ่านและการรู้ หนังสือนักเรียน นักเรียนสามารถเลือกหาวัสดุการอ่านได้อย่างหลากหลายและครอบคลุม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อากิตยา เผ่าพงษ์คล้าย (2553: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า ห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน ควรจะมีบรรณารักษ์ที่มีความรู้ทางวิชาชีพ บริการทรัพยากรสารสนเทศที่ได้มาตรฐาน ส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในทุกระดับตลอดจนสร้างสภาพแวดล้อมที่เชิญชวน ครูและนักเรียนเข้ามาใช้ห้องสมุด ส่วน มอร์โรว์ (Morrow. 1983: Online) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมทางกายภาพก็มีความ

สำคัญเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะสำหรับเด็กอนุบาล ซึ่งใช้มุมห้องสมุดในห้องเรียน นักเรียนจะใช้ห้องสมุดมากขึ้น ถ้ามีหมอนเก้าอี้ที่นั่งสบาย ปูพรม และเสียง

3.4 ความร่วมมือของครูกับบรรณารักษ์วิชาชีพ

ผลการวิจัยพบว่า ในวิชาการใช้ห้องสมุด ครูประจำชั้นจะเป็นผู้ดูแล และจัดกิจกรรมการอ่านในห้องสมุดด้วยตนเอง โดยครูบางคนร่วมมือกับบรรณารักษ์ในการแนะนำเรื่องการใช้ประโยชน์จากห้องสมุดอย่างมีประสิทธิภาพ การแนะนำรายการหนังสือและนักเขียนที่เหมาะสมกับนักเรียน การช่วยนักเรียนค้นหาหนังสือ หรือใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นรายการหนังสือ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดของนักเรียนเพื่อที่ครูจะได้ติดตามพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน นอกจากนี้ ครูยังมีความสนใจที่จะร่วมมือกับบรรณารักษ์ให้มากขึ้นในการสนับสนุนงานที่ทำในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรักการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับบทความของเวนเดอร์สตีท (Vandersteen. 2011: Online) ที่ชี้ให้เห็นว่า บรรณารักษ์สามารถร่วมมือกับครูในการส่งเสริมการอ่าน โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ โครงการอ่านภาคฤดูร้อน การเชิญชวนนักเรียนมาอ่านหนังสือหรือพูดคุยกับนักเรียน บรรณารักษ์ยังสามารถร่วมมือกับครูสำรวจความต้องการหนังสือสำหรับเด็ก ส่วน แมท (Matt. 1995: 14) อธิบายว่า ครูและบรรณารักษ์ควรตระหนักถึงความสำคัญในการศึกษาว่าสิ่งใดที่อยู่ในความสนใจของเด็กเพื่อจูงใจให้เด็กอ่าน และจัดหมวดหมู่หนังสือและอุปกรณ์ส่งเสริมการอ่านให้ตรงกับความต้องการของเด็ก ขณะเดียวกัน ดอยรอนและเดวีส์ (Doiron: & Davies. 1998: Online) อธิบายว่า ความร่วมมือของครูและบรรณารักษ์ เป็นกุญแจสำคัญในการบูรณาการการสอนให้บรรลุผล โดยครูเป็นผู้สอนการอ่าน วางแผน สอนตามหลักสูตรและตามความสามารถของเด็ก ส่วนบรรณารักษ์ใช้ความเชี่ยวชาญด้านสื่อ การอ่าน และบริการด้านการอ่าน เตรียมหนังสือ ความรู้และทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ เพื่อสนับสนุนตามหลักสูตร นอกจากนี้ บรรณารักษ์ยังมีบทบาทสำคัญในการสอนการใช้อินเทอร์เน็ต การสร้างเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมการอ่าน โดยเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์นักเรียน รวมทั้งบล็อกเกี่ยวกับหนังสือ เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่ครูใช้อยู่ในห้องเรียนด้วย กล่าวได้ว่า ครูที่มีประสบการณ์และวางแผนการเรียนการสอนร่วมกับบรรณารักษ์นำมาซึ่งการส่งเสริมการอ่านและการรู้หนังสือ และพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่สำคัญ คือ การเรียนรู้ตลอดชีวิต

สมาคมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนอเมริกันกำหนดบทบาทของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนที่มีต่อการอ่าน ดังนี้ (American Association of School Librarians. 2011: Online) บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนต้องเป็นผู้นำเป็นต้นแบบ สอนทักษะและกลยุทธ์ในด้านต่าง ๆ ที่จะสนับสนุนให้เด็กเข้าถึงสิ่งพิมพ์และการอ่านออนไลน์ บรรณารักษ์ต้องร่วมมือกับครูประจำชั้น และผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านในการเลือกทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนหลักสูตรการเรียนการสอน และการใช้แหล่งสารสนเทศของนักเรียนอย่างอิสระ รวมทั้งวางแผนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งในระดับชั้นเรียน กลุ่ม และรายบุคคลเพื่อส่งเสริมการรู้หนังสือเชิงบูรณาการ นอกจากนี้ห้องเรียนและห้องสมุดยังสามารถร่วมมือกันทำวิจัยเพื่อสนับสนุนการสอน โดยการใช้การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ การอ่าน ภาษาอังกฤษ ศิลปะ และเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อขยายการเรียนรู้ของนักเรียน บรรณารักษ์ยังสามารถร่วมงานกับครูประจำชั้น นักวิชาการเฉพาะ และครูผู้สอนในโรงเรียนในการวางแผนการเรียนการสอน พัฒนาความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน และส่งเสริมการเข้าถึงสื่อสารสนเทศในทุกรูปแบบอย่างเหมาะสม

3.5 ความร่วมมือระหว่างครูกับพ่อแม่และผู้ปกครอง

ผลการวิจัยพบว่า ครูประจำชั้นได้ส่งเสริมการอ่านของนักเรียน โดยร่วมมือกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองด้วยวิธีการต่างๆ ได้แก่ การพูดคุยกับพ่อแม่เกี่ยวกับทักษะการรู้หนังสือ การยกตัวอย่างให้เห็นว่าพ่อแม่เข้าใจจะสนับสนุนการอ่านของลูกได้อย่างไรบ้าง เช่น การตั้งคำถามเพื่อให้เด็กคิดหาเหตุผล พ่อแม่ควรตั้งคำถามเกี่ยวกับหนังสือที่ลูกอ่าน เพื่อให้แน่ใจว่าลูกเข้าใจเรื่องที่ได้เป็นข้อดี พ่อแม่ควรอ่านหนังสือกับลูกและสนับสนุนให้ลูกได้อ่านหนังสือที่บ้านอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ครู

ยังเชิญพ่อแม่มาร่วมกิจกรรมการอ่านในชั้นเรียน ตลอดจนแนะนำหนังสือที่จะช่วยกระตุ้นให้เด็กอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยรัตน์ ศรีวรรเดชไพศาล (2550: บทคัดย่อ) พบว่า ผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านกับทางโรงเรียน มีพฤติกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่เด็กมากที่สุด โดยเฉพาะผู้ปกครองที่มีสถานะทางครอบครัวที่มั่นคง มีเวลาและระดับการศึกษาที่สูงกว่า ปัจจุบันนี้พ่อแม่ผู้ปกครองมีแนวโน้มที่จะเข้ามามีส่วนร่วมกับการศึกษาของเด็กมากขึ้น ครูและพ่อแม่เชื่อว่าการอ่านเป็นทักษะสำคัญสำหรับเด็กในการเรียนรู้เพื่อให้เด็กประสบความสำเร็จในด้านการศึกษา ดังที่สมาคมนานาชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็ก (National Association for Education of Young Children, 2009: Online) พบว่ามีกิจกรรมต่าง ๆ มากมายที่ครูและพ่อแม่ร่วมมือระหว่างกัน เช่น การประชุมสัมมนาด้านการอ่าน โครงการพ่อแม่ช่วยสอนในชั้นเรียน กิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยชักจูงให้พ่อแม่มาอ่านหนังสือ เล่านิทานในห้องเรียน การอ่านหนังสือภาษาแม่ เป็นต้น ซึ่งถ้าทุกครอบครัวและทุกโรงเรียนกระตือรือร้นและร่วมมืออย่างจริงจัง ก็จะสามารถทำให้เด็ก ๆ ทุกคนกลายเป็นนักอ่านได้

3.6 เจตคติเชิงบวกของครูที่มีต่อเทคโนโลยี

การวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์แสดงถึงเจตคติเชิงบวกของครูที่มีต่อเทคโนโลยี โดยครูเห็นว่าเทคโนโลยีในปัจจุบันมีบทบาทสำคัญต่อหลักสูตรและการเรียนการสอน เป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีปฏิสัมพันธ์ และมีส่วนช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยเทคโนโลยีดึงดูดความสนใจของเด็กและเชื่อมโยงไปสู่การอ่าน ผลการวิจัยยังพบว่าครูใช้คอมพิวเตอร์ในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนและพัฒนารูปแบบการอ่าน ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสอน การค้นคว้า การอ่านเรื่องบนอินเทอร์เน็ต การมอบหมายงาน และพบว่า เด็กก็ชอบเทคโนโลยี นอกจากนี้เครื่องช่วยอ่านทางเทคโนโลยี เช่น ไอแพด หรือ คินเดิล ก็ทำให้เด็กหันมาสนใจอยากอ่าน และยังสะดวกต่อการพกพาได้ด้วย นับว่าเป็นทางเลือกใหม่ในการสร้างนิสัยรักการอ่าน อย่างไรก็ตามเทคโนโลยีในปัจจุบันได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว และกระทบกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมทุกด้าน เช่นเดียวกับการอ่าน เครื่องมือด้านการอ่านจึงเป็นกลยุทธ์หนึ่ง que เปลี่ยนรูปแบบการอ่านแบบเดิม ข้อมูลจากสัมภาษณ์ชี้ให้เห็นว่าเทคโนโลยีด้านการอ่านและการใช้เครื่องอ่านอิเล็กทรอนิกส์ เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ดึงดูดความสนใจของเด็กให้หันมาสนใจการอ่านเพิ่มมากขึ้นได้ ดังที่ โฮลัม (Holum, 2011: Online) อธิบายว่า เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ซึ่งส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนนั้น ประกอบด้วย หนังสือเสียง หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ตำราออนไลน์ และโปรแกรมแนะนำการอ่านต่าง ๆ ในอินเทอร์เน็ต ข้อมูลจากการวิจัยชี้ให้เห็นว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสิ่งที่ดึงดูดให้เด็กสนใจ การใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีผลเชิงบวกและช่วยให้เด็กเข้าใจเนื้อหาได้เร็วขึ้น นอกจากนี้โปรแกรมการส่งเสริมการอ่านยังถูกนำมาใช้ในวิชาการรู้หนังสืออย่างหลากหลาย เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต สามารถเป็นแรงจูงใจในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยการใช้กิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การโฆษณาหนังสือผ่านวิดีโอ โดยการให้นักเรียนหรือครูพูดถึงหนังสือที่ชอบอ่าน การถ่ายทอดออนไลน์เมื่อมีกิจกรรมพบนักเขียน การแสดงภาพถ่ายดิจิทัล และการพัฒนาเว็บไซต์ ในขณะที่เดียวกันเด็กสามารถเข้าถึงหนังสือในรูปแบบดิจิทัลเดียวทางอินเทอร์เน็ต ทำให้เด็กได้รับความเพลิดเพลิน และยังสามารถเรียนรู้กิจกรรมด้านการอ่านผ่านอินเทอร์เน็ตด้วย เช่น การอ่านออนไลน์ การเขียนบทวิจารณ์หนังสือ การพูดคุยกับกลุ่มนักอ่าน และการเขียนอีเมลถึงนักเขียน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม อย่งไรก็ตามการทำการศึกษานี้โรงเรียนควรกำหนดนโยบายและให้คำแนะนำแก่นักเรียนเพื่อให้มีการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม นอกจากนี้การใช้เทคโนโลยีช่วยในการอ่านก็มีข้อเสีย ได้แก่ นักเรียนไม่มีสมาธิในการอ่านเพราะอินเทอร์เน็ตดึงดูดให้นักเรียนหันไปทำกิจกรรมอื่นแทน เช่น เล่นเกมส์ สนทนาออนไลน์กับเพื่อน ส่งอีเมล เป็นต้น การมีผลเสียด้านสุขภาพโดยเฉพาะการอ่านผ่านหน้าจอบริษัทคอมพิวเตอร์ที่มีผลต่อสายตา ตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและความลุ่มลึกในการอ่านอาจไม่เทียบเท่ากับหนังสือ

3.7 การสร้างวัฒนธรรมการอ่าน

ผลการวิจัยพบว่า วิธีการต่าง ๆ ในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การมีครูเป็นต้นแบบของนักอ่าน ปริมาณหนังสือที่หลากหลายที่เด็กเข้าถึงได้ การได้อ่านหนังสือทุกวัน กิจกรรมการแข่งขันด้านการอ่าน เช่น การออกแบบปกหนังสือ การอ่านในห้องเรียน การใช้เวลาสำหรับอ่านเพื่อเป็นรางวัล การมีห้องสมุดที่ดี และการเชิญผู้ปกครองมาอ่านหนังสือภาษาอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนสร้างวัฒนธรรมการอ่านที่ดี ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งในการสร้างนิสัยรักการอ่านในเด็ก ทั้งนี้ในประเทศที่พัฒนาแล้วจะเป็นที่รับรู้กันว่า การอ่านเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน สำคัญและจำเป็นจนการอ่านกลายเป็นวัฒนธรรม ดังที่ ชนะใจ เดชวิทยาพรและคณะ (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาพบว่า ในประเทศที่พัฒนาแล้ว การอ่านเป็นกิจกรรมที่สอดแทรกอยู่ในการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคม จนกล่าวได้ว่า การอ่านเป็นวัฒนธรรม แม้ว่าประชาชนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนไปแล้วก็ยังอ่านหนังสือเป็นกิจวัตร เช่น การอ่านหนังสือพิมพ์ การอ่านติดตามข่าวสารประจำวัน การอ่านในอินเทอร์เน็ต และการอ่านเอกสารต่าง ๆ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของจอห์นสันและออลสัน (Johnson & Olsson, 2007: Abstract) ซึ่งศึกษาการอ่านในบริบททางสังคมและวัฒนธรรม ระบุว่าวัฒนธรรมการอ่านเกิดจากการอ่านเป็นประจำทุกวันในชีวิตประจำวัน เด็กที่มีวัฒนธรรมการอ่านจากบ้านก็จะมีแนวปฏิบัติเช่นเดียวกับที่โรงเรียน การสร้างวัฒนธรรมการอ่านในโรงเรียน สามารถทำร่วมกันได้ผ่านทางกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ เช่น การแนะนำหนังสือแบบปากต่อปาก การจับคู่อ่าน การอ่านเป็นกลุ่ม การจัดป้ายแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ กิจกรรมวันพบนักเขียน การอ่านกลอนและการเล่าเรื่อง การแนะนำหนังสือและกิจกรรมห้องสมุด อาสาสมัครนักอ่าน ตลอดจนการทำปฏิทินวางแผนการอ่านเพื่อสร้างประสบการณ์การอ่านและเจตคติในเชิงบวก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนนานาชาติบางกอกพัฒนาและโรงเรียนประถมศึกษานานาชาติ

1. ปัจจุบันห้องสมุดได้จัดบริการในระดับที่ดีมากอยู่แล้ว แต่ทั้งครูและผู้ปกครองต่างก็คาดหวังว่าห้องสมุดควรมีศักยภาพที่จะให้บริการที่ดียิ่งขึ้นไปอีก เพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้ทุกกลุ่ม ดังนั้นห้องสมุดโรงเรียนจึงควรดำเนินการเพิ่มเติม ดังนี้
  - 1.1 การบริการยืม-คืน ผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งผู้ปกครองสามารถยืมหนังสือทางออนไลน์และให้นักเรียนนำกลับบ้านได้
  - 1.2 จัดหาและบริการหนังสือที่ตรงกับที่ครูแนะนำสำหรับนักเรียนอย่างเพียงพอ
  - 1.3 สร้างความร่วมมือกันอย่างเป็นทางการระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และบรรณารักษ์เพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
  - 1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงรุกและเชิญชวนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในทุกระดับชั้น
  - 1.5 บรรณารักษ์ร่วมมือกับครูในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่ตรงกับหลักสูตรในทุกวิชาและทุกระดับเพื่อสนับสนุนการอ่าน การเขียน และการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน
  - 1.6 ควรใช้เครื่องอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ เช่น ไอแพด คินเดิล หนังสือเสียง แท็บเล็ตพีซี (Tablet PC) เป็นต้น เพื่อดึงดูดให้นักเรียนที่มีทักษะด้านเทคโนโลยีหันมาสนใจการอ่านและสร้างนิสัยรักการอ่าน
2. โรงเรียนไทยควรนำเอาผลการวิจัยนี้ไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในด้านการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เช่น สร้างความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน ส่งเสริมและเชิญชวนให้ผู้ปกครองเข้ามามีบทบาทด้านการอ่านในโรงเรียน ครูเสนอแนะหนังสือหรือวรรณกรรมให้นักเรียนอ่าน เชิญชวนบรรณารักษ์ที่มีความรู้ทางวิชาชีพในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ส่วนห้องสมุดควรจัดหาและบริการหนังสือที่ตรงกับที่ครูแนะนำให้อ่าน ตรงกับความสนใจและความต้องการของเด็ก และจัดหาหนังสือที่ดี

มีอย่างคุณภาพและเพียงพอ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการวิจัยเชิงปริมาณด้านการอ่านของโรงเรียนนานาชาติทั้งระบบ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างนิสัยรักการอ่านของเด็กในระดับต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2552). **เมืองกรุง รักการอ่าน ต้นแบบวัฒนธรรมชาติ**. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2552, จาก <http://www.drancando.com>
- จันทร์ทิศา พุกษานานนท์. (2543). **การสร้างนิสัยรักการอ่านให้ลูก**. สืบค้นเมื่อ 16 เมษายน 2554, จาก <http://www.doctor.or.th>
- ถาวร บุญผดุง. (2546). **ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในจังหวัดสระบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นพพร ชูเกียรติศิริชัย. (2552). **ความรู้สำหรับชาย 2: ใจว่ากรุงเทพฯ เมืองหนังสือของโลก**. สืบค้นเมื่อ 18 พฤษภาคม 2552, จาก <http://www.pracathai.com>
- นฤมล เนียมหอม. (2553). **ห้องเรียนที่ส่งเสริมการรู้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย**. สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2553, จาก <http://www.nareumon.com>
- บันลือ พุกษะวัน. (2537). **มิติใหม่ในการสอนอ่าน**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2552). **รูปแบบการส่งเสริมการอ่านนิสัยรักการอ่าน**. สืบค้นเมื่อ 24 กรกฎาคม 2552, จาก <http://www.onec.go.th>
- สุจิตรา จรจิตร. (2546). **ปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ของประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- หทัยรัตน์ ศรีวรรณไพศาล. (2550). **พฤติกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในจังหวัดนนทบุรี**. วิทยานิพนธ์. ศศ.ม. (ประชากรศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อาทิตยา เผ่าพงษ์คล้าย. (2553). **นิสัยรักการอ่าน สภาพแวดล้อมทางการอ่านที่โรงเรียนและที่บ้านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตสังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- American Association of School Libraries. (2011). **Position Statement on the School Librarian's Role in Reading**. Retrieved April 15, 2011, from: <http://ala.org/ala/mgrps/divas/aasl/aalissues/positionstatements/roleinreading.cfm>
- Austin, M.: & Casselden, B. (2010). A Survey into the Reading Attitudes and Personal Reading Habits of Year 2 Children. **The School Librarian**. 58(3): 133-135

- Clark, C.: & Foster, A. (2005). **Children's and Young People's Reading Habits and Preferences: The Who, What, Why, Where and When.** Retrieved April 14, 2011, from: http://www.literacytrust.org.uk/assets/000/0577/Reading_Connects_survey_2005.pdf
- Doiron, R.: & Davies, J. (1998). **Partners in Learning Students, Teachers, and the School Library.** London: Libraries Unlimited.
- Holum, A. (2011). **Critical Issue: Using Technology to Enhance Literacy Instruction.** Retrieved April 16, 2011, from <http://ncrel.org/sdrs/areas/issues/content/cntareas/reading/li300.htm>
- Hurst, J.: & Hubberstey, S. (2001). **Working with the Professionals to Get the Best for Your Child.** London: Marshall.
- Jonsson, A.: & Josefin, O. (2007). **Reading Culture and Literacy in Uganda the Case of the Children's Reading Tent.** Retrieved July 13, 2010, from <http://bada.hb.se/bitstream/2320/3405/1/08-7.pdf>
- Knipper K. (2007). **Influences on Elementary Education Teacher Candidates' Current Reading Attitudes and Personal Reading Practices.** Dissertation Ed.D. (Curriculum and Instruction). South Dakota: University of South Dakota. Retrieved August 25, 2007, from <http://proquest.umi.com/pqdweb?did=15000559551&Fmt=7&clientId=61839&RQT=309&VName=PQD>
- Krashen, S. D. (2004). **The Power of Reading: Insights from the Research.** Westport: Libraries Unlimited.
- Matt, Berman. (1995). **What Else Should I Read?: Guiding Kids to Good Books.** Colorado: Libraries Unlimited.
- Maynard, S.: Mackay, S.: & Smyth, F. (2008). **A Survey of Young People's Reading In England: Borrowing and Choosing Books.** Retrieved April 16, 2011, from <http://lis.sagepub.com/content/40/4/239/abstract>
- Morrow, L. (1983). **Reading an Escape of Reality.** Retrieved July 31, 2010, from <http://www.megaessays.com/viewpaper/14011.html>
- National Literacy Trust. (2009). **Reading for Life.** Retrieved August 24, 2009, from http://www.literacytrust.org.uk/research/Reading_Champions_survey.pdf
- The National Curriculum.** (1993). London: Department of Education, U.K.
- Shaw, D. (2007). **Home Literacy Activities as Means of Parental Support for Children's Reading Development.** Retrieved July 2, 2009, from <http://gradworks.umi.com/NR/36/NR/36/NR36126.html>
- Sheppard, H. (2011). **Create Motivated, Energetic Readers with a Family Reading Plan.** Retrieved April 15, 2011, from <http://www.inarkansas.com/article/family/23091/create-motivated-energetic-readers-with-a-family-reading-plan>

-
- Skeldon, P. (2011) **New Reading Technology Lets Parents Tell Stories to Their Children Across the World**. Retrieved April 16, 2011, from <http://internetretailing.net/2011/03reading-technology-lets-parents-tell-stories-to-their-children-from-across-the-world>
- Stewart, P.: & Williams, M. (2010). **Learn to Read-Read to Learn @Your Library: Public and School Library Partnership**. Retrieved April 16, 2011 from <http://ifla.org/files/hq/papers/ifla76/108-stewart-en.pdf>
- Tella, A.: & Akande, S. (2007, August). Children Reading Habits and Availability of Books in Botswana Primary Schools: Implications for Achieving Quality Education. **The Reading Matrix**. 7(2): 117-142. Retrieved July 13, 2008, from <http://www.readingmatrix.com/articles/adeyinka/article.pdf>
- Vendersteen, J. (2011). **The Librarian's Role in Activities to Promote Reading with School Teacher**. Retrieved April 15, 2011, from http://www.ehow.com/info_7925339_librarians-promote-reading-school-teachers.html
- Walker-Gleaves, C. (2010). **New Technology Can Help Reading**. Retrieved April 16, 2011, from <http://www.vaticanradio.org/English/articolo.asp?c=467423>
- Williams, S.: & Lewis, T. (2004). **Helping Your Children to Read in the Early Years**. London: Libraries Unlimited.